

5. červec 1919.

1. ČÍSLO.

5. červec 1919.

VĚSTNÍK SOUKROMÉ OBSERVATOŘE
ASTRONOMICKÉ A METEOROLOGICKÉ
V ČERNOŠICÍCH.

Vychází 1 týdně - Redakce černošice 121.

Obsah: Úvod - Hvězdárna - Meteorologická stanice - Povětrnostní zpráva -
Různé zprávy.

Úvod.

Zakládám věstník observatoře astronomické a meteorologické aby veřejnost se přesvědčila, že není observatoří jen. dle jména, ale že se v ní také pracuje. Věstník bude přinášeti zprávy o její činnosti. Observatoř dělí se na část astronomickou a meteorologickou.

Observatoř vznikla v srpnu 1918 ve věru světové války. Ještě umístěna na půdě vily doktora K. J. Gutha. Nemohlo se pracovati jak by člověk

chtěl; neuspořádané poměry, nedovolovaly a ještě nyní nedovolují rozpatřit si řádných přístrojů. R. 1918. tudíž pracovalo se jak se dalo: kreslili se mapy a sem tam i přednášky byly pořádaný. V zimě pak vstoupil majitel hvězdárny do České astronomické společnosti; účastnil se všech podniků a přednášek této společnosti. V červnu letošního roku byla hvězdárna zdokonalena a na památku hrdiny astronoma Štefanika, po něm nazvána.

Meteorologická stanice započala svou činnost 1. ledna 1919. V Praze umístěna na severní straně balkonku. V

Černošicích pak pod verandou, takéž na severní straně.

O podobnostech sýkajících se jak hvězdárny, tak stanice povětrnostní, dočte se laskavý členář v důstojných kapisolách

Hvězdárna.
Historicky archiv
M 124
Astronomické observatoře
ONDŘEJOV

Vě vile doktora K. J. Gusha v Černošicích 121, se skrývá malá, ale usulná hvězdárna. Věčer, někdy i v poledne, otevře se vikiří a objeví se hlava, ředitel hvězdárny, astronoma, meteorologa, redaktora, tiskáře, zkráška a dobře štastného a veselého pracovníka této observatoře. Na jeho laskavé pozvání vstupujeme do vily a po schodech

na pídú. Do oka nám
vpadne hruška elektrického
svonku, pod kterou jest
nadpis, svěsující nám,
že veče do chrámu Uranie.
Zarvoníme a již vykoukne
hlava observatorova za záclou,
která odděluje hvězdár-
nu od pídú. Pan observator
jest velice laskav a vše nám
ochotně vysvětluje.

Je to skromná, ale úsilná
pracovní, velice šikovně zaří-
zená. Na stěně komnatu, visí
„Hvězdná obloha“ dosti velká
mapa severní oblohy, zhošo-
vená observatorem. Pod ní
visí fotografie našeho velkého
astronoma Stefánika, kterému
jest zasvěcen tento stánek vědy.
Ke stěně jest přislaven pracovní

stůl. Na tomto uprostřed
svojí skříňka s různými po-
třebami astronomickými;
mezi nimi důležitý, ale bohu-
žel jediný optický přístroj,
— divadelní kukátko. Observa-
tor nám vysvětluje, že přístro-
je větší a lepšího není možno
zakoupiti; má však naději,
že se nad ním někdo plánu-
je a dalekohled mu alespoň
zapůjčí. Na pravo od této
skříňky jest jiná skříňka
neméně důležitá, neboť ob-
tuje neposradačelnou po-
můcku — vědecké knihy.
Některáme zde „Populární a-
stronomii“ od R. Flammariona,
Newcombovu „Astronomii pro
každého“, od Grussa „Ruské
hvězdy“, a j. —

V levém rohu stolu stojí "lampa"
s elektrickou žárovkou. Prouct
obsahuje 5 Leclanchéových článků.
Na jih jest vikýř, který bude
sloužit za průchodnou část hvě-
zdárny. Pod tímto nalézáme
model parallaktický monto-
vaného dalekohledu a umělecké
aequatoriální sluneční hodi-
ný. Konečně přistupujeme
k žebříku, který vede k hla-
vnímu vikýři. Těžko se bou-
číme s pohledem na krás-
ný kraj; - slézáme; roz-
mlouváme ještě chvíli s
observátorem, který nám
vypráví o krásných les-
ních nocích, o mléčné
draze a neradi se s ním
a jeho sichou pracovnou
loučíme. Přejeme mu hodně

zdaru a hezký dalekohled!

Meteorologická stanice.

Jak již v úvodu bylo řeče-
no byla tato stanice zalo-
žena v lednu. Na Smí-
chově v Přestově ulici číslo 11.
byla uložena na severní
straně balkonu; na bíle
natřeném prkne visel a-
neroid Vidliho, obyčejný
septoměr a maximální
a minimální septoměr
s magnetem, na staho-
vání slůček, které udáva-
jí nejvyšší a nejnižší se-
ptose. Zapisováno bylo
pravidelně a o 7h. ránní,
2h. odpolední a o 9h. ve-
černí. V únoru pak při-
koupen Lambrechtův

polymetr a od se doby ve-
dle seploty a tlaku byla
zapisována vlhkost, jak
relativní tak absolutní;
sež rosný bod, systémi do-
plněk, směr větru, síla větru
druh oblaku množství
oblak byly pečlivě zama-
menávány. V březnu
zapisováno sež množství
deště a jiných srážek;
na dvoře byl postaven
soliz deštoměr, kterým
byla prováděna měření.
Koncem kvěsna pak
byla celá stanice pře-
zena do Černošic a v mě-
řeních bylo pokračová-
no. Povětrnostní prvky
byly sež znázorněny

graficky. Jako přílohu
přikládám na ukázkou
několik grafických ta-
bulek:

I. znázorňuje tlak vzduchu.
Po stranách jsou čísla udá-
vající tlak v milimetrech
a to od 700 mm - 770 mm
Dolejší čísla udávají datum
černá čára spojuje tlak vzdu-
chu získaný ruzsem 02, a 9 hod.
kdežto modrá spojuje prům-
ěrné tlaky denní. Na
př. tlak 14/II. ve dvě hodiny
byl 745 mm, tlak průměrný
toho dne také 745 mm.

II. znázorňuje seplotu vzduchu.
jako na tabulce I., tak i zde
dolejší řada čísel znamená
datum; po stranách jsou

číslo, udávající teplotu.
Červená čára spojuje denní
maximální teploty, modrá
průměrné teploty a černá
(kreslená suší) minimální
teploty; smavo modrá (in-
kossem kreslená) spojuje ros-
né body. Na př.: 26/II. Nejvyšší
12.5°C, nejnižší 5°C, průměrná
8.2°C a rosný bod 4.7°C.

III. Číslo po stranách i dole mají
nejvýznam jako při II. Tabulka
Tabulka znázorňuje rovněž
teplotu, ale získanou kapi-
sováním ve 7 a 9 hodin.
Čára černá (suší kreslená a
horní) značí omý teploty
v určité hodiny získané.
Čára smavo modrá (inkossem
kreslená) rosný bod a modrá
průměrné teploty. Na př. 21/II.

Ve 2 hod.: teplota 12°C, rosný
bod 3°C, průměrná teplota
celého dne 7°C

IV. znázorňuje relativní
vlhkost vzduchu. Další
číslice značí datum po stra-
nách relativní vlhkost (v%)
Černá čára značí vlhkosti
získané v hodinách 7 a 9.
Modrá čára spojuje průměrné
vlhkosti relativní. Na př. 23/II.
2 h 51% průměrná vlhkost
celého dne 74%.

V. G

Povětrnost:

V posledním týdnu (30/II-5/III)
povětrnost značně se zlepšila.
Po velkých lijákách nastu-
pují opět krásné dny. Jak
se zlepšilo vzhledem k

minulému sémání, jest vi-
dět z toho, že 28/VII. došlo
pila seplota jen 15°C, kdežto
5/VII již 23°C. Nejmenší seplota
tohoto týdne byla 1/VII. 7°C.
Plak zůstává stále střední
a pohybuje se kolem 745 mm
scholiv se dostavily deště,
nebyly již puolky. V. G.

Různé zprávy:

Merkur viditelný. Deklinace
na počátku měsíce 20° 16' na
konci 8° 56'. Zapada 1½ ho-
diny po slunci. 18/VII vstoupí
do východní největší elonga-
ce 26° 47'. Nemeškajte se naň po-
dívat, abyste pak nelisovali
jako Koperník.

Stali jste se již členy České astron. společnosti?

Rozšiřujte časopis!